

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*

วรินทร์ รัชโพธิ์**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือนิสิตที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามจำนวน 100 คน โดยแบ่งตัวแปรต้นออกเป็น 4 ตัว ตัวแปรตาม 20 ตัว แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ยค่าร้อยละและทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 67 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33 มีอาชีพพนักงานเอกชน/บริษัท ร้อยละ 43 เป็นผู้ที่มิรายได้รายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 57 และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีตัวแปรต้นได้แก่เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ มีจำนวนตัวแปรตาม 20 ตัว จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรตามหรือปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มากที่สุด คือ จบแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.59 จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าตัวแปรต้นที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ

คำสำคัญ: ระดับบัณฑิตศึกษา/ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ/ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” โดยงานวิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมการวิจัย จากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม งบประมาณปี พ.ศ. 2557

**นักวิชาการศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Factors Effecting the Decision to Study at Graduate Level, College of Politics and Governance Mahasarakham University *

Varintorn Rudchapo **

Abstract

The objective of this research was to investigate factors affecting on the decisions of graduate level at College of Politics and Governance Mahasarakham University. The population used in this study is student at the graduate level. College of Politics and Governance Mahasarakham University of 100 people. By discrimination Independent variables of 4 variables and dependent of 20 variables. The *questionnaires* are *tools used* in this *research*. The statistics used in data analysis were percentage, mean and hypothesis testing by analysis of variance.

The results of this study, it was found that the data for the sample most were female were 67 percent, aged between 36-40 years were 33 percent, occupation employees/private partnership were 43 percent, revenues between 10,001-20,000 baht/month were 57 percent. From to investigate factors affecting on the decisions of graduate level at College of Politics and Governance Mahasarakham University. By discrimination Independent variables of 4 variables were sex, aged, occupation, revenues and dependent of 20 variables. The study was dependent variables or factors affecting on the decisions of graduate level at College of Politics and Governance Mahasarakham University. It was found that “can find work easily” with an average of 3.59. The hypothesis testing. The factors affecting on the decisions of graduate level at College of Politics and Governance Mahasarakham University were sex, age and occupation.

Keywords: Graduate Level/ Factors Affecting Decisions/ College of Politics and Governance

บทนำ

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 โดยการผนวกภาควิชารัฐศาสตร์ ศูนย์ข้อมูลการเมืองท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและโครงการจัดตั้งหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตซึ่งสังกัด

* This article is a part of the research, entitled “Factors Affect on the Decision to Study Graduate level College of Politics and Governance Mahasarakham University ” under the Financial Support of Collage of Politic and Governance, Mahasarakham University

** Educator, College of Politics and Governance, Mahasarakham, University.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เข้าด้วยกัน ปัจจุบัน วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามสอนระดับบัณฑิตศึกษา 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครองและหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ดำเนินงานตามพันธกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัยการบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบันโดยวิทยาลัยการเมืองการปกครองได้วางรากฐานทางปัญญาอย่างต่อเนื่องผ่านการจัดตั้งโครงการความร่วมมือต่างๆที่เน้นการเสริมสร้างความรู้คู่คุณธรรมและการทำงานเพื่อส่วนรวม อาทิ โครงการลงชุมชนของนิสิตโครงการคิวนิสิต (Copag Tutor) โครงการให้นิสิตริเริ่มทำกิจการ (Copag Creative) โครงการสร้างวิทยาลัยสีเขียว (Copag Green) ตลอดจนได้จัด Copag Open House และ Copag Open Book เพื่อเปิดบ้านวิทยาลัยให้บุคคลภายนอกได้ทราบกิจกรรมต่างๆของวิทยาลัยรวมทั้งการทำความตกลงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันนอกจากนี้วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ทำข้อตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาการ เช่น คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ผู้แทนจากลักแซมเบิร์ก คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล องค์กรพัฒนาเอกชนทางด้านกฎหมาย (BABSEA CLE Foundation Thailand) เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เพื่อร่วมมือทางวิชาการ แลกเปลี่ยน นิสิต อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

วิทยาลัยการเมืองการปกครองมีนิสิตเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 153 คน แบ่งเป็นหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต 65 คน และรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต 88 คน (ระบบ MIS มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สืบค้น 17 สิงหาคม 2557) ซึ่งถือว่ายังมีนิสิตเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศไทยและอีกสาเหตุที่มีผลทำให้นิสิตต้องการศึกษาต่อที่วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีจำนวนน้อย เนื่องจากมหาวิทยาลัยหลายๆแห่งทั้งภาครัฐและเอกชนได้เปิดสอนในหลักสูตรเดียวกันหรือใกล้เคียงมากขึ้นทำให้ผู้เรียนมีโอกาสและทางเลือกทางการศึกษาเพิ่มขึ้น

ดังนั้นงานวิจัยเรื่องนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการพิจารณาในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งการวัด

และประเมินผลการเรียนการสอนของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สมมุติฐานของการวิจัย

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ที่มีความแตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ อาชีพ รายได้ มีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครองและหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ศึกษาตัวแปรต้นหรือปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้
3. ศึกษาตัวแปรตาม หรือปัจจัยที่ส่งต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย 1) ความเหมาะสมกับตัวเอง 2) สามารถหางานทำได้ง่าย 3) สถาบันมีชื่อเสียง 4) เลือกตามคำแนะนำของผู้ปกครอง 5) ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ 6) ความศรัทธาและความชื่นชอบในอาชีพ 7) ความถนัดในสาขาวิชาที่เลือก 8) ผลตอบแทนที่ได้จากอาชีพสูง 9) ตามคำแนะนำของรุ่นพี่ 10) ตามคำโฆษณาประชาสัมพันธ์ 11) เป็นวิทยาลัยในฝันมาตั้งแต่ต้น 12) ความมีชื่อเสียงของวิทยาลัย 13) อาจารย์มีความน่าเชื่อถือ 14) มีทุนการศึกษาจำนวนมาก 15) ใกล้ภูมิลำเนา สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยแก่การเรียน 16) การเดินทางสะดวก 17) เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 18) มีเอกสารงานวิจัยเป็นเครื่องยืนยันประสิทธิภาพของบุคลากร 19) ค่าจ่ายในการศึกษาไม่สูง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกการตัดสินใจในการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นทางให้เกิดการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นิสิต หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ศึกษาและผู้สนใจทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. นำผลของการศึกษาไปเป็นแนวทางส่งเสริมและพัฒนาและเป็นข้อมูลในการดำเนินการ
กำหนดนโยบายต่างๆ และปรับปรุงในการเรียนการสอนการบริหารจัดการและการวางแผนการตลาด
ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อไป

ผลการศึกษาในแต่ละประเด็นมีดังต่อไปนี้

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัย
การเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

1.1 ความหมายของการตัดสินใจ

ได้มีนักวิชาการหลายท่านทั้งนักวิชาการชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้คำนิยาม และ
ความหมายของคำว่า “การตัดสินใจ” (decision) ไว้ต่างกันดังนี้

แสวงรัตน์ มงคลมาส (2537, หน้า 73) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การตัดสินใจ” คือการ
เลือกบนทางเลือก (choice of alternative) ซึ่งทางเลือกนั้นจะต้องมี

1. เป้าหมายหรือจุดประสงค์ (goals) ความมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลนั้นผู้กระทำต้องมีการกำหนดเป้าหมายไว้ก่อนล่วงหน้าและพยายามที่จะกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นๆ

2. ความเชื่อ (belief orientation) เกิดจากความคิดความรู้ในเรื่องนั้นที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการเลือกการกระทำทางสังคม

3. ค่านิยม (value standard) คือสิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเองค่านิยมนั้นเป็นลักษณะความเชื่ออย่างหนึ่งแต่มีลักษณะถาวร โดยเชื่อว่าวิธีปฏิบัติบางอย่างเป็นสิ่งที่ดีหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบสมควรที่จะยึดถือและปฏิบัติมากกว่าวิธีปฏิบัติอย่างอื่น

4. นิสัยและธรรมเนียม (habits and customs) คือแบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้วสืบต่อกันมาด้วยประเพณี

5. การคาดหวัง (expectation) คือท่าทีของบุคคลอื่นที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัวโดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ

ออฟสทัด (Ofstad, 1961, p. 1) อธิบายความหมายของการตัดสินใจว่าการที่บุคคลหนึ่งได้กระทำการตัดสินใจคือ

1. เขาได้เริ่มต้นสร้างปฏิกริยาโต้ตอบเชิงพฤติกรรมเป็นอนุกรมในการเลือกชิ้นชมบางสิ่งบางอย่าง

2. เขาได้ตัดสินใจเพื่อลงมือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งที่เขาคิดว่าเขาทำได้

3. การลงมือวินิจฉัยว่าเขาควรทำอะไรภายใต้สถานการณ์เฉพาะอย่างหลังจากที่ได้พิจารณาทางเลือกต่างๆแล้ว

1.2 ลักษณะของการตัดสินใจ

สโตนอร์ (Stoner, 1978, pp. 167-170) ได้กล่าวการตัดสินใจสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นขณะทำการตัดสินใจคือ

1. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน (condition of certainly) เป็นการตัดสินใจที่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างเพียงพอ

2. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง (condition of risk) เป็นการตัดสินใจโดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็นให้เป็นเครื่องมือตรวจสอบหรือคาดการณ์ก่อนการตัดสินใจ

3. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน (condition of uncertainty) เป็นการตัดสินใจที่มักจะอาศัยประสบการณ์ดุลยพินิจและสัญชาตญาณของตน

กล่าวโดยสรุปว่าการตัดสินใจนั้นเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุผลสำคัญดังต่อไปนี้

1. มีปัญหาเกิดขึ้น
2. เพื่อที่จะทำให้วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้บรรลุผล
3. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่มีอยู่นั้นผิดพลาดและบกพร่องหรือไม่ทันสมัยจึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและก้าวหน้า

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม (The multiple factors theory of decision making and social action)

รีดเดอร์ (Reeder, 1971) ได้รวบรวมทฤษฎีทางสังคมวิทยาเพื่อมาอธิบายพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ซึ่งเขาเห็นว่าโดยทั่วไปแล้วรูปแบบ (model) ทางด้านจิตวิทยาสังคมที่เกี่ยวกับการตัดสินใจในพฤติกรรมของมนุษย์นั้นนักสังคมวิทยาจะมองในแง่ของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (social – economics status) ซึ่งถือว่าปัจจัยภายนอกจะมีผลต่อการตัดสินใจแต่รีดเดอร์ เชื่อว่าปัจจัยภายนอกจริงๆ แล้วไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจซึ่งแต่ละบุคคลจะแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เหล่านี้มาสู่ตัวคนซึ่งจะอยู่ในรูปของความเชื่อและความไม่เชื่อที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมนั้นๆ ดังนั้นบุคคลอาจจะเลือกตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างเดียวกันแต่เหตุผลของการตัดสินใจอาจจะแตกต่างกันรีดเดอร์จึงอธิบายเหตุผลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ว่าเกิดจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายหรือจุดประสงค์ (goals) ความมุ่งหมายเพื่อการบรรลุผลนั้นผู้กระทำจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายไว้ก่อนล่วงหน้าและพยายามที่จะกระทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายนั้นๆ
2. ความเชื่อ (belief orientation) เกิดจากความคิดความรู้ในเรื่องนั้นๆที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการเลือกการกระทำทางสังคม
3. ค่านิยม (value standard) คือสิ่งที่บุคคลยึดถือให้เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเองค่านิยมนั้นเป็นลักษณะความเชื่ออย่างหนึ่งแต่มีลักษณะถาวรโดยเชื่อว่าวิธี

ปฏิบัติบางอย่างเป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบสมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิธีการปฏิบัติ
อย่างอื่น

4. นิสัยและธรรมเนียม (habits and customs) คือแบบอย่างที่สังคมกำหนดไว้แล้วและมี
การสืบทอดต่อกันมาด้วยประเพณี

5. การคาดหวัง (expectation) คือท่าทีของบุคคลอื่นที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่
เกี่ยวข้องกับตัวด้วยความคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ

6. ข้อผูกพัน (commitments) คือสิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่าเขาจะมีความผูกพันที่จะต้อง
กระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ ข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทาง
สังคม

7. การบังคับ (force) คือตัวที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำเกิดการตัดสินใจได้เร็วขึ้น

8. โอกาส (opportunity) เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะช่วย
ให้มีโอกาสเลือกกระทำ

9. ความสามารถ (ability) การที่ผู้กระทำรู้ถึงความสามารถของตนเองซึ่งจะก่อให้เกิด
ผลสำเร็จในเรื่องนั้นๆ ได้การตระหนักถึงความสามารถนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำทาง
สังคม

10. การสนับสนุน (support) คือสิ่งที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคิดว่าจะได้รับจากคน
อื่นๆ เช่น เมื่อนักเรียนเลือกเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครนั้นจะต้องได้รับ
การสนับสนุนจากผู้ปกครองเป็นต้น

1.4 กระบวนการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้หลักเชิงเหตุผลเป็น
ลักษณะของการหาทางออกที่ดีที่สุดเป็นพื้นฐาน วุฒิชัยจาง (2522, หน้า 25) ได้แบ่งขั้นตอนของการ
ตัดสินใจโดยถือแนวพิจารณาการแก้ไขปัญหา (problem solving approach) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา
โดยได้แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (data collection) เนื่องจากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้นย่อมมี
สาเหตุการสาเหตุแสวงหาข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาคือการหาสิ่งที่เป็นสาเหตุนั้นเพื่อมาเป็น
องค์ประกอบในการตัดสินใจและจะต้องกระทำอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ทั้งในแง่ของการเก็บรวบรวม
ข้อมูล (collective) และในแง่ของการวิเคราะห์ (analysis) ซึ่งเป็นลักษณะและวิธีการเดียวกับการวิจัย

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ทางเลือก (formulating alternative) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากในกระบวนการตัดสินใจเป็นการพยายามจะครอบคลุมวิธีทางที่จะแก้ไขปัญหาได้ในหลายๆวิธีและจะต้องกำหนดให้ได้ในรูปธรรมหลักข้อเท็จจริง (main fact) เป็นอย่างไรบ้างและในทางปฏิบัติต้องสร้างฉาก (scenario) ขึ้นมาก่อนว่าเรื่องนี้มีทางเลือกอะไรบ้างในทางเลือกนั้นๆมีข้อเท็จจริงรูปธรรมหลักๆอะไรบ้าง

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ทางเลือก (analysis alternative) การวิเคราะห์ทางเลือกควรใช้ความเป็นจริงที่เป็นภาวะวิสัย (objective analysis) พยายามหลีกเลี่ยงการนำค่า (value) ทั้งหลายมาเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์

4. ขั้นตอนการเปรียบเทียบค่าทางเลือก (value comparison) ขั้นตอนนี้จะเป็นการเปรียบเทียบโดยนำค่า (value) ที่เกี่ยวข้องมาเปรียบเทียบกับขั้นตอนอื่นที่ปลอดจากค่าแล้วมาพิจารณาทางเลือกอีกทีหนึ่ง

5. ขั้นตอนการตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด (choice of alternative on the best set of alternative) ขั้นตอนนี้เป็นการตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด

1.5 การมีเหตุผลในการตัดสินใจ

วุฒิชัย จานง (2522, หน้า 18-19) กล่าวว่า การมีเหตุผล (rationality) ในการตัดสินใจสามารถพิจารณาได้หลายกรณีเช่น

1. การมีเหตุผลที่ควรจะเป็นจริงๆ (objectively rational) หมายถึงการตัดสินใจที่พยายามจะหาเหตุผลสูงสุดในค่านิยมที่มีอยู่ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

2. การมีเหตุผลในแง่ของแต่ละบุคคล (subjectively) ใช้กับการตัดสินใจที่ได้รับผลสูงสุดเท่าที่ความรู้ความสามารถจะมีอยู่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งการมีเหตุผลแบบนี้จะหละหลวมกว่าและเป็นไปในแง่ของนามธรรมมากกว่าแบบที่ 1

3. การมีเหตุผลในแง่ของการรู้ตัวหรือว่ามีสำนึกอยู่ (consciously rational) ซึ่งใช้กับการตัดสินใจที่ต้องการปรับปรุงมรรคเพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมายโดยที่มีกระบวนการที่มีสำนึกอยู่ตลอดเวลา

4. การมีเหตุผลที่ได้ไตร่ตรองอย่างดีแล้ว (deliberately rational) หมายถึงการปรับปรุงมรรควิธีเพื่อที่จะไปสู่วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอันสุดท้ายโดยการที่มีการเสาะหาทั้งและกันในตัวเอง

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

มาสโลว์ (Maslow, 1970) ได้คิดค้นทฤษฎีการจูงใจขึ้นโดยแบ่งแรงจูงใจตามลำดับความเข้มข้นแห่งความต้องการเป็น 5 ระดับดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระระดับพื้นฐาน (basic physiologocal needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของร่างกายเพื่อความอยู่รอดของชีวิตอันได้แก่อาหารเครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัยยารักษาโรคอากาศเป็นต้นดังนี้เพื่อที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการดังกล่าวมนุษย์จึงต้องทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยที่จะมาบำบัดความต้องการของตน

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (safety and security needs) เมื่อความต้องการทางร่างกายได้การบำบัดแล้วความต้องการของคนก็ไม่ได้สิ้นสุดเพียงแค่นั้นสุขภาพที่ดีความปลอดภัยจากอันตรายตลอดจนความมั่นคงในการประกอบอาชีพหรือหน้าที่การงานก็เป็นสิ่งที่มนุษย์ปรารถนาซึ่งคนเราย่อมมีความต้องการตรงกันในเรื่องนี้เสมอโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3. ความต้องการเข้าสังคมและมีพวกพ้องเมื่อความต้องการสองขั้นที่กล่าวมาแล้วได้รับการตอบสนองบุคคลจะมีความต้องการทางสังคมคือการมีเพื่อนฝูงและต้องการให้เป็นที่ยอมรับต้องการความรักความปรารถนาที่ต้องการที่จะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหรือสังคมซึ่งความต้องการดังกล่าวจะทำให้สมาชิกของกลุ่มหรือสังคมมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันอันจะช่วยให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความต้องการมีศักดิ์ศรีและมีสถานภาพ (needs for self – esteem and status) ความต้องการขั้นนี้คือความต้องการที่จะให้คนอื่นยอมรับนับถือมีความภาคภูมิใจในตนเองมีศักดิ์ศรีมีความภาคภูมิใจและมีสถานภาพในสังคมมีความนับถือตัวเองเป็นลักษณะที่เรียกว่า Ego Needs บุคคลที่มีความต้องการหรือมีแรงจูงใจประเภทนี้มักจะพยายามหาสิ่งต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาคนอื่น

5. ความต้องการมีสัจการแห่งตนหรือทำให้ชีวิตมีความหมาย (needs for self realization and fulfillment) ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการขั้นสูงสุดซึ่งบางครั้งเรียกว่า self – actualization ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการที่บุคคลตระหนักถึงศักยภาพแห่งตนจากการที่มีโอกาสพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอและมีโอกาสที่จะสร้างสรรค์ความคิดความอ่านให้กว้างขวางออกไปซึ่งความต้องการในขั้นนี้ส่วนใหญ่เป็นความต้องการด้านอุดมคติ (ideal needs)

ความต้องการ 5 ประการข้างต้นของมาสโลว์นี้เรียงลำดับตามความสำคัญหรือความจำเป็นมากที่สุดไปยังน้อยที่สุดโดยมีความต้องการทางกายซึ่งเป็นความต้องการส่วนบุคคลของมนุษย์ทุกคน

เป็นพื้นฐานขั้นแรกความต้องการ 5 ขั้นนี้จะป็นอิสระต่อกันและมีความต่อเนื่องเหลื่อมล้ำกันอยู่ กล่าวคือความต้องการระดับถัดมาอาจเกิดขึ้นก่อนที่ความต้องการขั้นต้นจะได้รับการตอบสนองให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ก็ได้และบางคนอาจให้ความสำคัญกับความต้องการสลับขั้นก็ได้ อย่างไรก็ตามก็ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าทุกคนจะมีความต้องการครบทั้ง 5 ขั้นแต่ความต้องการทั้งหมดเหล่านี้จะมีอยู่ตลอดชีวิตของบุคคลดังนั้นความต้องการของมนุษย์ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรมโน้มน้าวไปทางที่จะบำบัดความต้องการเหล่านี้อยู่เสมอ

ความหมายและประเภทของแรงจูงใจตามที่ได้อธิบายมาสรุปได้ว่าแรงจูงใจเป็นแรงผลักดันหรือแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตนต้องการอย่างมีทิศทางและแบ่งแรงจูงใจเป็น 4 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจของร่างกาย (physiological motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดความต้องการของร่างกายเป็นสำคัญเช่นความหิวความกระหายหรือเมื่อร่างกายขาดอาหารไปก็จะเป็นผลให้คนแสดงพฤติกรรมต่างๆออกมาเพื่อบรรเทาความต้องการนั้น

2. แรงจูงใจส่วนบุคคล (personal motives) เป็นแรงจูงใจที่ต่อมาจากแรงจูงใจทางร่างกายที่พัฒนาขึ้นมาภายในตัวซึ่งแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไปเช่นการแสดงออกของคนแต่ละคนอาจจะเป็นการสะสมรูปถ่ายการวาดตัวแสดงกิริยาท่าทางต่างๆออกมาตามลักษณะของความสนใจของตนเองหรือเป็นความตั้งใจของตนเองเป็นพิเศษโดยไม่มีผลตอบแทนหรือเจตนาอย่างอื่นเคลือบแฝง

3. แรงจูงใจทางสังคม (social motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้เพิ่มเติมภายหลังสืบต่อจากแรงจูงใจส่วนบุคคลเพราะมนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคมจึงทำให้เกิดแรงจูงใจขึ้นเช่นต้องการความรู้ความฉลาดภัยต้องการฐานะทางสังคมก็จะทำให้คนแสดงพฤติกรรมต่างๆออกมาได้

4. แรงจูงใจเพื่อความสมหวังแห่งชีวิต (self – actualization motives) ซึ่งเกิดขึ้นในตัวบุคคลเพื่อสนองตอบความต้องการทางอารมณ์ของตนเองและเพื่อการดำรงตนเองอยู่ในสังคมด้วยความราบรื่นและพอใจในตนเองพร้อมกันไปด้วย

แรงจูงใจที่มีบทบาทสำคัญกับการเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนมาจากแรงจูงใจทางสังคมเป็นสำคัญทั้งนี้บุคคลย่อมต้องการฐานะทางสังคมที่ดีขึ้นอย่างไรก็ตามฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอันเป็นพื้นฐานเดิมของนักเรียนก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนเช่นกัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะกล่อมเกลาจิตใจมนุษย์เพื่อให้สามารถอยู่กับเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ของตนได้อย่างมีความสุขและเป็นกระบวนการที่จะถ่ายทอดทางสังคมแก่คนในชาติในปัจจุบันมีความเชื่อว่าถ้ามนุษย์มีการเรียนตั้งแต่เกิดจนตายหรือเป็นกระบวนการศึกษาที่ต่อเนื่องกันไปโดยปราศจากการหยุดนิ่งเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนก็จะสามารถพัฒนาศักยภาพในตัวผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

การศึกษามีบทบาทสำคัญ 2 ประการคือประการแรกทำหน้าที่อนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้ไปสู่อนุชนรุ่นหลังและประการที่สองการศึกษาทำหน้าที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ โดยภาระหน้าที่เช่นนี้การศึกษาจะช่วยควบคุมการเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนา ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแง่ของการเพิ่มพูนความรู้ทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานซึ่งถ้าหากพิจารณาการศึกษาเป็นการลงทุนการศึกษาจะเป็นปัจจัยเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ดังนั้นการประกันความสูญเปล่าของการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรจะต้องกำหนดนโยบายจุดหมายและวิธีการที่ดี (ประพนธ์ ลิ้มธรรมมหิศร, 2545, หน้า 6)

การศึกษาต่อเนื่อง คือ การขยายโอกาสสำหรับการอ่านการศึกษาการฝึกฝนแก่เยาวชนและผู้ใหญ่ที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาในโรงเรียนภาคปกติได้มีโอกาสเรียนจบหลักสูตร

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง ความเชื่อที่เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งได้แก่การเรียนการสอนในหลักสูตรต่างๆ เพื่อรับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีที่จัดขึ้นสำหรับผู้ที่เป็นบัณฑิตแล้วได้เข้ารับการ studia ต่อในระดับที่สูงกว่าเพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณวุฒิและศักยภาพทางวิชาการของตนเอง

ลักษณะสำคัญหรือเป้าหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อต้องการให้บัณฑิตมีความเป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพสูงฉะนั้นการจัดการระดับนี้จึงมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าวิจัยด้วยตนเองให้มากที่สุด

การศึกษาในระดับปริญญาโทได้เติบโตขึ้นมากในระยะหลังนี้เกิดความหลากหลายในลักษณะต่างๆ ทั้งหลักสูตรปกติหลักสูตรนอกเวลาราชการมีการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบและการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาในหลายลักษณะเกณฑ์กลางกำหนดโดยบัณฑิตวิทยาลัยส่วนการ

ดำเนินการยังมีความเหลื่อมล้ำอยู่ระหว่างความรับผิดชอบของคณะวิชาโดยตรงกับบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนการประสานสัมพันธ์ต่อเนื่องของการศึกษาระดับปริญญาตรีกับปริญญาโท

การจัดการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นการเพิ่มปริมาณขององค์ความรู้เนื่องจากระยะเวลา 4 ปีของการศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น ไม่เพียงพอที่ครอบคลุมความรู้ให้กว้างขวางและลึกพอได้แต่เหตุผลนี้ยังมีข้อโต้แย้งเพราะบางหลักสูตรในระดับปริญญาตรีได้เพิ่มเวลาขึ้นเป็น 5 หรือ 6 ปีก็มีและในบางกรณีมีผู้ศึกษาได้ปริญญาตรีสองปริญญาเนื่องจากเป็นวิชาที่แยกจากกันแม้จะมีส่วนเชื่อมกันอยู่บ้าง เช่น แพทย์ศาสตร์กับนิติศาสตร์จึงน่าจะคิดว่าปริญญาโทหมายความว่าอย่างไรในทางวิชาการมีข้อบ่งชี้ชัดเจนว่าความแตกต่างจากปริญญาตรีไม่ใช่เชิงปริมาณแต่เป็นเชิงคุณภาพโดยปริญญาโทเน้นความสามารถในการรู้เท่าทันความรู้สามารถแยกสิ่งที่น่าเชื่อถือออกจากสิ่งที่ไม่น่าเชื่อว่าข้อความรู้ใหม่ใดมีเหตุผลและข้อมูลสนับสนุนเพียงพอภายในขอบเขตใดในการที่จะมีความสามารถดังกล่าวนี้ได้ต้องรู้กระบวนการวิจัยซึ่งเป็นวิธีการที่ได้มาซึ่งความรู้ใหม่ต้องสามารถเห็นจุดอ่อนเช่นอคติและปัจจัยรบกวนต่างๆในการวิจัยได้การศึกษาจึงเน้นการทำวิทยานิพนธ์ซึ่งเป็นการศึกษาวิธีการวิจัยในสาขาวิชานั้นๆ (ประพนธ์ ลิ้มธรรมมหิศร, 2545, หน้า 9)

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” ได้ดำเนินการศึกษาแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรียนวันเสาร์-วันอาทิตย์จำนวนทั้งสิ้น 153 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้คือนิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรียนวันเสาร์-วันอาทิตย์ จำนวนทั้งสิ้น 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก เอกสาร ผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลหรือตัวแปรต้นประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย 1) ความเหมาะสมกับตัวเอง 2) สามารถหางานทำได้ง่าย 3) สถาบันมีชื่อเสียง 4) เลือกตามคำแนะนำของผู้ปกครอง 5) ความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ 6) ความศรัทธาและความชื่นชอบในอาชีพ 7) ความถนัดในสาขาวิชาที่เลือก 8) ผลตอบแทนที่ได้จากอาชีพสูง 9) ตามคำแนะนำของรุ่นพี่ 10) ตามคำโฆษณาประชาสัมพันธ์ 11) เป็นวิทยาลัยในฝันมาตั้งแต่ต้น 12) ความมีชื่อเสียงของวิทยาลัย 13) อาจารย์มีความน่าเชื่อถือ 14) มีทุนการศึกษาจำนวนมาก 15) ใกล้ภูมิลำเนาสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการเรียน 16) การเดินทางสะดวก 17) เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 18) มีเอกสารงานวิจัยเป็น 19) เครื่องยืนยันประสิทธิภาพของบุคลากร 20) ค่าจ่ายในการศึกษาถูก

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งการสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในแบบสอบถามโดยพยายามให้มีขอบเขตครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องที่ศึกษามากที่สุดรวมทั้งมีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อความเข้าใจและทุกคนสามารถตอบคำถามได้

3. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาในในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อทำการตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วจำนวน 100 ฉบับมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการโดยวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อแสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อแสดงระดับของการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ค่าเฉลี่ย	ระดับการตัดสินใจ	
5 – 4.1	หมายถึง	มากที่สุด
4 – 3.1	หมายถึง	มาก
3 – 2.1	หมายถึง	ปานกลาง
2 – 1.1	หมายถึง	น้อย
1 – 0.0	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มตามตัวแปรเพศโดยใช้สถิติ t-test

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มตามตัวแปรเพศ อายุอาชีพและรายได้โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ (post hoc) โดยใช้วิธีของดุกี (Turkey's alternate test)

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าเพศนิตมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกัน อาจเนื่องจากว่ายุคนี้เป็นยุคที่ผู้ชายกับผู้หญิงมีความเท่าเทียมกัน แต่เนื่องจากผู้หญิงมีความเสียเปรียบด้านร่างกาย ดังนั้นอาจเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ผู้หญิงจะต้องการพัฒนาตนเองให้เท่าเทียมกับผู้ชาย ดังนั้นผู้หญิงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้และทักษะการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่านิตที่มีอายุแตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกันอาจเนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ส่วนใหญ่แล้วนิตมีอายุระหว่าง 26-40 ปีมีความสนใจที่ศึกษาต่อเพื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเองต้องการความเจริญเติบโตและความเจริญก้าวหน้าในการทำงานต้องการนำความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาไปพัฒนาในการทำงานของตนเองอย่างเต็มที่ตลอดจนการให้ได้รับการยอมรับในสังคมตามวัยและประสบการณ์ที่แต่ละคนมีอยู่

3. จากผลการวิจัยพบว่านิตที่มีอาชีพแตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกันอาจเนื่องจากนิตที่มาเรียนก่อนข้างจะมีอาชีพหลากหลายไม่ว่าจะมีอาชีพรับราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานบริษัทเอกชนมีการตัดสินใจในการมาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกัน

4. จากผลการวิจัยพบว่านิตที่มีรายได้แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามไม่แตกต่างกันอาจเนื่องจากปัจจุบันการศึกษามีความจะเป็นมากในการทำให้อายุมีความเจริญเติบโตก้าวหน้าในการทำงานและนิตมีความต้องการนำความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาไปพัฒนาในการทำงานของตนเองอย่างเต็มที่ตลอดจนการให้ได้รับการยอมรับในสังคมฉะนั้นถึงจะมีรายได้ต่ำหรือสูงก็ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สรุปผล

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 67 และเพศชายร้อยละ 33 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33 มีอาชีพพนักงานเอกชน/บริษัทร้อยละ 43 เป็นผู้ที่มิรายได้รายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 57

ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือ จบแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.59

ผลการทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1 พบว่ายอมรับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้กล่าวคือ นิสิตชายกับหญิง มีการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมุติฐานที่ 2 พบว่ายอมรับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้กล่าวคือ นิสิตที่มีอายุแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมุติฐานที่ 3 พบว่ายอมรับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้กล่าวคือ นิสิตที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมุติฐานที่ 4 พบว่าปฏิเสธสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้กล่าวคือ นิสิตที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยผู้ดำเนินการวิจัยได้จัดทำข้อเสนอแนะดังนี้

1. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามอย่างกว้างขวางนอกจากการประชาสัมพันธ์ทางสิ่งพิมพ์แล้วควรมีการประชาสัมพันธ์ทางวิทยุโทรทัศน์เพื่อให้บุคคลได้รู้จักมากยิ่งขึ้นและมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องซึ่งอาจทำให้มีนิสิตตัดสินใจที่จะเลือกเข้าศึกษาต่อมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
2. ควรจัดทำกรวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์นิสิตทุกสาขาโดยสอบถามถึงปัจจัยที่สำคัญที่มีผลทำให้นิสิตตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อนำผลที่ได้เป็นเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรต่อไป
3. การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการกำหนดตัวแปรที่จะนำมาศึกษาเพิ่มเติมให้ละเอียดและมีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้นทั้งตัวแปรด้านความมุ่งหมายทางการศึกษาต่อตัวแปรด้านเหตุผลส่วนตัว ตัวแปรด้านหลักสูตรหรือสาขาวิชาตัวแปรด้านอิทธิพลการชักจูงจากบุคคลและสื่อการประชาสัมพันธ์ต่างๆตัวแปรด้านบทบาทหรือสถาบันและตัวแปรด้านอาจารย์ผู้สอนเป็นต้น
4. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้ใช้มหาวิทยาลัยในแต่ละหน่วยงานหรือสถานประกอบการที่นิสิตปฏิบัติงานอยู่

บรรณานุกรม

- กันยรัตน์ แสนอาทิตย์. (2544). ความคิดเห็นของนิสิตรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตต่อโครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ปัญหาพิเศษหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- โกวิทย์ สิงสนันท์. (2529). กระบวนการตัดสินใจด้านบริหารและกรอบความคิดทั่วไป. กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสารการพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จินตนา สายทองคำ. (2539). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทรงวุฒิ วัฒนขจร. (2533). องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนัศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ปริญญานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา วัฒนภรณ์. (2531). เหตุมุ่งใจของการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทภาคพิเศษคณะรัฐศาส
ศาสตร. ปาณานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขารัฐศาสตร, บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร.
- ปริญญา ญาณโกษณ์. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทสถาบันราชภั
มหาสารคาม. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาสติประดิษฐ์,
บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2535). การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ประพนธ์ ลิ้มธรรมมหิศร. (2544). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขานโยบายสาธารณะ. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิตสาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูมิจิตร ศรีวงษ์ราช. (2541). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการบริหารพัฒนาของคณะ
กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศา
ศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการพัฒนา, คณะมนุษยศาสตรและสังคมศาสตร
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มาธร มีชุมสิน. (2542). ศึกษาเหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาในโครงการรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยบูรพา. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- วุฒิชัย จ้างง. (2522). พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุธารัตน์ อนุกุลประเสริฐ. (2538). ศึกษาปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่อการเข้า
ศึกษาในระดับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมพงศ์ จิตจรสอาพัน. (2540). องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายวิชาบริหารธุรกิจ
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาธุรกิจศึกษา, บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

แสวง รัตนมงคลมาส. (2537). องค์การการนำการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เอกสิทธิ์ สนามทอง. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสถาบันศึกษาเอกชนในเขต

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขานโยบายและการวางแผน บัณฑิต

วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

อักริชิต ทิฆะทิพย์สกุล. (2530). การวิเคราะห์มูลเหตุของจิตใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาใน

ระดับปริญญาโทบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศา

สตรมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Maslow, AH. (1970). **Motivation and Personality**. New York: Harper & Row.

Ofstad, H. (1961). **An Inquiry into The Freedom of Decision**. Oslo: Universities Press.

Reeder, W. William. (1971). **Partial Theories from the 25 Years Research Program on**

Directive Factors in Believer and Social Action. New York: Mc Grow Hill.

Stoner, A. E. (1978). **Management**. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.